

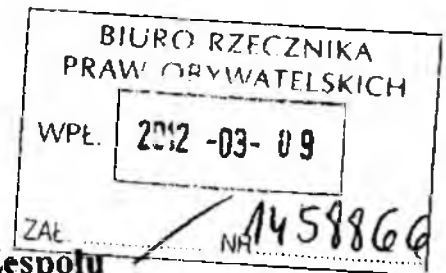
DYREKTOR GENERALNY
Służby Więziennej

Warszawa, dnia 4 lutego 2012 r.

BDG-070-28/12/161

RPO-672819/M

**Pani
Magdalena Chmielak
Zastępca Dyrektora Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
w Biurze
Rzecznika Praw Obywatelskich**

MC
2012-03-12

Stanowisko Pani Dyrektora

Odpowiadając na pismo z dnia 25 stycznia 2012 r., znak RPO-672819-VII-720.5/11/MC, dotyczące raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z rewizytacji w Zakładzie Karnym w Nowym Wiśniczu oraz zawartego w nim zalecenia zmniejszenia ogólnej pojemności jednostki poprzez wyłączenie z niej izby chorych i cel izolacyjnych a także zmniejszenie liczby miejsc w celach kilkunastoosobowych w ww. jednostce penitencjarnej uprzejmie przedstawiam stanowisko w tej sprawie.

Podstawą prawną do ustalania pojemność jednostki penitencjarnej jest zarządzenie Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

Aktualnie obowiązuje Zarządzenie Nr 7/2012 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie ustalania pojemności jednostek penitencjarnych. Akt ten wydany został na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 i 11 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523, z późn. zm.).

W zarządzeniu, o którym mowa wyżej określono między innymi:

- w § 1 ust. 2 pkt 8 - definicję pojemności jednostki penitencjarnej, ustalając, że jest to „liczba miejsc zakwaterowania dla osadzonych”;
 - w § 1 ust. 2 pkt 9 – definicję pomieszczenia mieszkalnego, ustalając, że jest to „pomieszczenie przeznaczone do stałego lub okresowego zakwaterowania albo okresowego umieszczenia osadzonych, spełniające wymogi techniczne do zakwaterowania osadzonych”.
- Pomieszczenia w których usytuowano cele izolacyjne i izby chorych są pomieszczeniami mieszkalnymi przeznaczonymi do okresowego zakwaterowania osadzonych (w pierwszym przypadku na okres wymierzonej kary dyscyplinarnej, w drugim na czas choroby).

Sposób obliczania pojemności jednostki penitencjarnej uregulowany został w § 7 ust. 4 i 5 cytowanego zarządzenia i określony w następujący sposób: „pojemność zakładu karnego, aresztu śledczego, wyodrębnionego oddziału zewnętrznego, oddziału tymczasowego

zakwaterowania skazanych oraz szpitala albo domu dla matki i dziecka przy zakładzie karnym lub areszcie śledczym oblicza się oddzielnie, sumując pojemność pomieszczeń mieszkalnych wchodzących w skład ich budynków zakwaterowania osadzonych”. Jak z tego wynika wszystkie miejsca zakwaterowania w pomieszczeniach mieszkalnych są wliczane do pojemności jednostki penitencjarnej.

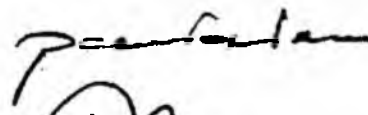
Pojemność Zakładu Karnego w Nowym Wiśniczu jest prawidłowa, obliczona na podstawie przedmiotowego zarządzenia Dyrektora Generalnego Służby Więziennej i wynosi 438 miejsc zakwaterowania. Liczba miejsc zakwaterowania w celach kilkunastoosobowych tego zakładu, obliczona jest zgodnie z unormowaniem zawartym w art. 110 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.) tj.: zapewnia 3 m² powierzchni mieszkalnej dla każdego osadzonego.

Bez wątpienia, przebywanie w dużych celach powoduje dyskomfort, ale w obecnej sytuacji więziennictwa, przy ograniczonej liczbie miejsc zakwaterowania w skali całego kraju, jednym z podstawowych obowiązków jest zapewnienie każdemu osadzonemu ustawowej normy powierzchni mieszkalnej. Niezachowanie tego prawa stanowiłoby naruszenie przepisów art. 110 § 2 kkw i skutkowałoby uzasadnionymi roszczeniami osadzonych o zadośćuczynienie za naruszenie ich praw.

W związku z tym, aktualnie zmniejszenie pojemności kilkunastoosobowych cel mieszkalnych jest niemożliwe.

Odnosząc się do postawionego w „Raporcie” zarzutu naruszenia i powołania się na przepis § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie trybu postępowania właściwych organów w wypadku, gdy liczba osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych przekroczy w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów (Dz. U. Nr 202, poz. 1564) chciałbym podkreślić, że jest on nieuzasadniony. Przedmiotowe rozporządzenie określa tryb postępowania Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, dyrektorów zakładów karnych i aresztów śledczych, prezesów sądów i kierowników jednostek organizacyjnych prokuratury w wypadku przeludnienia zakładów karnych lub aresztów śledczych ponad ustaloną pojemność w skali kraju.

Od 5 lipca 2010 r. liczba osadzonych przebywających w zakładach karnych i aresztach śledczych jest mniejsza od ogólnej pojemności tych zakładów.

gen. Jacek Włodarski

Wyk. w 2 egz.

1 – adresat

2 – aa.

RPO-672819/11

OKRĘGOWY INSPEKTORAT
SŁUŻBY WIĘZIENNEJ
w KRAKOWIE

03107-092/8/11

Kraków, dnia 27 lutego 2012 r.

BIURO RZECZNIKA KRAJOWYCH OBYWATELSKICH	
WPL.	2012-03-08
ZAL.	NFI 1458584

Pani
Magdalena Chmielak
Z-ca Dyrektora Zespołu
Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

MC
2012-03-08

Svan. akt RPO-672819-VII-720.5/11/MC

W nawiązaniu do pisma z dnia 25 stycznia 2012 r. nr j.w., w sprawie odniesienia się do Raportu z rewizytacji Krajowego Mechanizmu Prewencji w Zakładzie Karnym w Nowym Wiśniczu, przedstawiam swoje stanowisko:

Rekomendacje zawarte w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji z rewizytacji w Zakładzie Karnym w Nowym Wiśniczu:

1. wyeliminowanie nieprawidłowości w traktowaniu osadzonych przez poszczególne osoby z personelu jednostki;
 2. wyłączenie izby chorych oraz cel izolacyjnych z listy cel branych pod uwagę przy stwierdzaniu występowania lub braku przeludnienia, tym samym z ogólnej pojemności jednostki;
 3. zapewnienie odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w celach zgodnie z sugestiami zawartymi w punkcie Ad 3. niniejszego Raportu;
 4. wyposażenie łóżek piętowych w drabinki i zabezpieczenia przed upadkiem;
 5. naprawę okna w celi nr 18;
- oraz zaleca:
6. zmianę sposobu informowania osadzonych o wynikach rozpatrzenia ich próśb i wniosków;
 7. wyeliminowanie zakazu stosowania prezerwatyw na widzeniu realizowanym w ramach nagrody przewidzianej w art. 138 § 1 pkt 3;
 8. przeprowadzenie szkolenia dotyczącego budowania właściwej atmosfery

Zapewnieniem rzę. Stun

w jednostce dla funkcjonariuszy działu ochrony i pouczenie lekarza o właściwym odnoszeniu się do skazanych;

9. przeznaczenie środków finansowych na zapewnienie odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych w celach wieloosobowych;

10. zmniejszenie ogólnej pojemności jednostki poprzez wyłączenie z niej izby chorych i cel izolacyjnych oraz zmniejszenie liczby miejsc w celach kilkunastoosobowych;

11. zapewnienie środków finansowych umożliwiających wyposażenie łóżek piętrowych w drabinki i zabezpieczenia przed upadkiem;

12. rozważenie umożliwienia skazanym dokonywania zakupów środków higienicznych podczas widzenia.

Ad. 1

Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji został szczegółowo omówiony na odprawie kierownictwa jednostki, w dniu 31.01.2012 r. Wydano polecenia do realizacji dla kierowników poszczególnych pionów służb. Podczas odprawy polecono zwrócić uwagę na bezwzględną konieczność właściwego traktowania osób pozbawionych wolności przez przełożonych, w szczególności odnoszenia się do nich funkcjonariuszy działu ochrony i lekarza, którego w sposób indywidualny pouczone o obowiązku właściwego odnoszenia się do osadzonych.

Ad.2 i ad.10

Zmniejszenie ogólnej pojemności jednostki poprzez wyłączenie z niej izby chorych i cel izolacyjnych nie należy do kompetencji Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Krakowie oraz dyrektora jednostki. Powyższa kwestia jest uzależniona od zmian w Instrukcji Dyrektora Generalnego Służby Więziennej w sprawie ustalenia pojemności jednostek penitencjarnych. Pismo o rozważenie możliwości realizacji rekomendacji zostało przesłane do Dyrektora Biura Informacji i Statystyki Centralnego Zarządu Służby Więziennej w dniu 7 lutego 2012 r.

Ad.3, ad. 4, ad.9 i ad.11

W związku z rekomendacją zawartą w Raporcie Krajowego Mechanizmu Prewencji dotyczącą zapewnienia odpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych w celach kilkunastoosobowych, w dniu 8.02.2012 roku specjaliści OISW w Krakowie przeprowadzili przegląd cel mieszkalnych kilkunastoosobowych pod względem możliwości wprowadzenia zaproponowanych przez przedstawicieli Mechanizmu zmian.

Ustalono, że przedmiotem przeglądu będą cele znajdujące się w pawilonie B oddział V:

- a) Cella nr 118 – o pow. 51,05 m² i poj. 17 miejsc zakwaterowania,
- b) Cella nr 120 – o pow. 48,00 m² i poj. 16 miejsc zakwaterowania,
- c) Cella nr 122 – o pow. 53,40 m² i poj. 17 miejsc zakwaterowania,
- d) Cella nr 125 – o pow. 27,68 m² i poj. 9 miejsc zakwaterowania,
- e) Cella nr 126 – o pow. 52,15 m² i poj. 17 miejsc zakwaterowania,
- f) Cella nr 127 – o pow. 51,47 m² i poj. 17 miejsc zakwaterowania,
- g) Cella nr 129 – o pow. 48,20 m² i poj. 16 miejsc zakwaterowania,

Zgodnie z zaleceniami przedstawicieli Mechanizmu, przegląd przeprowadzono pod kątem organizacji cel mieszkalnych o mniejszej pojemności przez podział cel kilkunastoosobowych na mniejsze wyposażone we własne kąpiki sanitarne.

Obiekt, w którym znajdują się przedmiotowe pomieszczenia, jest obiektem wybudowanym na bazie murów obronnych na przełomie XIX i XX wieku. Charakterystycznymi cechami pomieszczeń wewnętrznych są ich duże wymiary. Dotyczy to zarówno powierzchni, jak i wysokości (powyżej 4,50 m), a w związku z tym również kubatury. Wymiary stolarki okiennej, mimo, że nie są małe, to i tak swoją wielkością nie spełniają norm wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Jednakże, zgodnie z sugestiami zespołu kontrolnego Mechanizmu Prewencji, przystąpiono do działań koncepcyjnych mających na celu określenie zakresu prac do wykonania w związku z ewentualnym podziałem pomieszczeń i zapewnieniem odpowiednich warunków higieniczno – sanitarnych w w/w pomieszczeniach, a także wynikających z tego konsekwencji finansowych.

Określenie zakresu prac do wykonania w przykładowym pomieszczeniu:

- Wykonanie dokumentacji technicznej dla potrzeb przeprowadzenia modernizacji w/w pomieszczeń w branżach (budowlanej, sanitarnej i elektrycznej)
- Podział pomieszczenia poprzez wykonanie ściany o gr. 25 cm z cegły pełnej na podciągu żelbetowym o wymiarach 25 cm x 50 cm,
- Zamurowanie obecnego otworu drzwiowego oraz wykonanie dwóch otworów drzwiowych w wydzielonych pomieszczeniach wraz z nadprożami oraz montażem skrzydeł drzwiowych typu więziennego.
- Wykonanie nowych kąpoków sanitarnych wraz montażem urządzeń sanitarnych,
- Wykonanie nowych instalacji wod. - kan., elektrycznej i teletechnicznej,
- Wykonanie nowych powłok tynkarskich, malarskich i ceramicznych w kąpokach sanitarnych,

- Wykonanie wentylacji cel oraz kącików sanitarnych,
- Wymiana opraw oświetleniowych,
- Wymiana instalacji centralnego ogrzewania,

Dla robót związanych z wykonaniem wentylacji, oświetlenia i ogrzewania pomieszczeń, istnieje możliwość ich sfinansowania w ramach realizacji zadania „Termomodernizacji obiektów Zakładu Karnego w Nowym Wiśniczu” finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Wniosek o dotację na ten cel złożono w dniu 26.01.2012 roku.

Szacunkowa kalkulacja wartości robót dla potrzeb dostosowania cel do rekomendacji Mechanizmu przedstawia się następująco:

- Dokumentacja techniczna – koszt. 30 tys. zł
- Ściany z cegły pełnej gr. 25 cm wraz z podciągami – pow. 200 m² - koszt 70 tys. zł
- Podciąg o wym. 25 cm x 50 cm zbrojony – obj. 6.5 m³ - koszt – 15 tys. zł
- Wykonanie i montaż drzwi więziennych wraz z wykonaniem otworów – 12 szt.- koszt 75 tys. zł,
- Wykonanie kącików sanitarnych wraz z montażem urządzeń sanitarnych – 12 szt. - koszt 150 tys. zł
- Wykonanie nowych instalacji wod. - kan., elektrycznej i teletechnicznej – koszt. 80 tys. zł
- Wykonanie nowych powłok tynkarskich, malarskich i ceramicznych – koszt 50 tys. zł
- Wykonanie wentylacji mechanicznej cel oraz kącików sanitarnych – koszt – 80 tys.
- Wymiana opraw oświetleniowych – 15 tys. zł.

Całkowity koszt podziału i modernizacji przedmiotowych pomieszczeń oszacowano na poziomie 565 000 zł (bez kosztów pierwszego wyposażenia).

W związku z powyższym realizacja zadań dotyczących zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnohigienicznych w celach wieloosobowych, a także wyposażenia łóżek piętrowych w drabinki i stosowne zabezpieczenia zgodnie z sugestiami zawartymi w raporcie będzie uzależniona od środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

W celu wydłużenia czasu pomiędzy pobudką a apelem porannym dokonano zmiany organizacji przeprowadzania apelu porannego w ten sposób, że w celach wieloosobowych oddziału V odbywa się on zawsze w ostatniej kolejności. Spowodowało to wydłużenie czasu przeznaczonego na toaletę osadzonych o dodatkowe 20 - 30 minut.

Ad. 5

Po wizytacji przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Zakładu Karnego w Nowym Wiśniczu w dniach 17-18 oraz 20 maja 2011 r. dokonano przeglądu stanu sprzętu kwaterunkowego we wszystkich celach mieszkalnych. Dokonano wówczas kompleksowej wymiany zużytego i zniszczonego sprzętu, jak również doposażono cele mieszkalne w brakujący sprzęt kwaterunkowy. Ustalono wówczas, że oba znajdujące się w celi nr 18 okna spełniają swoje podstawowe zadania - są szczelne, natomiast poprawiono sposób zamykania jednego z nich poprzez zamontowanie rygla - okna starego typu. Wobec planowanej w najbliższym czasie termomodernizacji jednostki, w ramach której wymianie ulegną wszystkie okna starego typu uznano, że nie zaszła wówczas potrzeba i konieczność całkowitej wymiany okna w celi nr 18. W wyniku uwag zawartych w raporcie z rewizytacji jednostki dodatkowo uszczelniono zakwestionowane okno i zamontowano dodatkowe zamknięcie.

Ad. 6

Nieprawidłowości w zakresie sposobu załatwiania próśb i wniosków zostały wyeliminowane z dniem 21.04.2011 r., odstąpiono wówczas od wywieszania w gablotach informacyjnych poszczególnych oddziałów mieszkalnych zbiorczych ogłoszeń o sposobie załatwienia próśb i wniosków, a informacja taka była przekazywana indywidualnie każdemu skazanemu w postaci pisemnej informacji zawierającej numer ewidencyjny i sposób rozstrzygnięcia próśby/wniosku. Z dniem 12.01.2012 r, na skutek ustaleń wynikających z rewizytacji jednostki przez KMP w dalszym ciągu utrzymano indywidualny sposób informowania poszczególnych skazanych o sposobie rozpatrzenia próśb i wniosków, natomiast zmianie uległa forma informacji - wychowawcy przekazują te informacje wyłącznie w formie ustnej. Podczas odprawy kierownictwa jednostki w dniu 31.01.2012 r. kierownik działu penitencjarnego został zobowiązany do właściwej realizacji trybu załatwiania próśb i wniosków przez podległych wychowawców.

Ad.7

Od dnia 1.02.2012 r. prezerwatywy są dostępne w punkcie sprzedaży znajdującym się w sali widzeń, nie ma i nie było również żadnego zakazu wnoszenia na teren zakładu karnego tych artykułów przez osoby korzystające z widzeń w oddzielnym pomieszczeniu bez osoby dozoruującej

Ad.8

Kierownik działu ochrony w terminie do dnia 29.02.2012 r. został zobowiązany do przeprowadzenia szkolenia podległych funkcjonariuszy na temat „Poszanowanie godności

ludzkiej jako podstawowy warunek budowania właściwych relacji międzyludzkich sytuacji izolacji i nierównego statusu pomiędzy więźniem a funkcjonariuszem".

Ad.12

Umożliwienie skazanym dokonywania zakupów środków higienicznych podczas widzenia jest uwarunkowane zmianą aktualnie obowiązujących przepisów prawnych.

Wykonano w 3 egz.:

1. Adresat,
2. ZK Nowy Wiśnicz,
3. a/a.

2 wyrazami szacunku

Dyrektor Okręgowy
Służby Więziennej w Krakowie

plk mgr Krzysztof Treła